

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy	Gymnázium, Šternberk, Horní nám. 5
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0218CZ.
Šablona	I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské gramotnosti
Označení materiálu	VY_12_INOVACE_Pap11
Vypracoval(a), Dne	Mgr.Petr Papica,11.11. 2013
Ověřeno (datum)	21.11.2013
Předmět	Český jazyk
Třída	3.A
Téma hodiny	Anglická literatura
Druh materiálu	Pracovní list
Anotace	Čtení z postmoderní britské literatury a otázky na rozbor textu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Oprav názvy knih autorů francouzské a ruské a skandinávské literatury druhé poloviny dvacátého století a díla přiřaď k následujícím autorům:

Vor	A. Camus
Civinec	J. Sinisalo
Pěna k ní	S. Larsson
Slona	B. Vian
Rumy	A. Solženicyn
Ne před slunce nápadem	K. Hotakainen
Na domácí frontě klip	J. P. Sarte
O cívce, která si hrála s ohněm	A. R. Grillet
Jeden sen Ivana Denisoviče	
Muži, kteří nenávidí ceny	

2. Přečti si ukázkou 1 rána americké rodiny Belseyových. Je to druhá kapitola románu O kráse anglické autorky Zadie Smithové. Román je v jedné rovině aluzí na univerzitní román. Další rodina zobrazovaná v těchto románech bývá evropská. Napiš podobným způsobem obraz rána ve vaší rodině.

3. Každý si zvolte jinou vypravěčskou perspektivu (vševědoucího vypravěče, rodiče, autorského vypravěče, sourozence, prarodiče), aby vynikly rozdíly ve vnímání každodenní situace.

Ukázka 1

„Co, Howarde? Co přesně tam mám vidět?“

Howard Belsey nasměroval svou americkou manželku Kiki Simmondsovou k příslušné pasáži vytištěného e-mailu. Opřela se lokty o stůl po obou stranách papíru a svěřila hlavu jako vždycky, když se soustředila na drobné písmo. Howard přešel na druhou stranu rozlehlé kuchyně, aby se postaral o pískající konvici. Zněl tu jen tenhle osamělý vysoký tón – zbytek vyplňovalo ticho. Zora, jediná dcera Belseyových, seděla zády do místnosti na nízké stoličce se sluchátky na uších a zbožně vzhlížela k televizi. Levi, nejmladší syn, stál vedle otce u kuchyňské linky. Nyní ti dva zahájili v mlčenlivé harmonii baletní kompozici snídane: předali si krabici vloček, vyměňovali si nástroje, plnili misky a dělili se o mléko z růžového porcelánového džbánu se sluníčkově žlutým okrajem. Dům byl orientovaný na jih. Světlo se opíralo do dveří z dvojitého skla, které vedly do zahrady, a pronikalo pod obloukem dělicím kuchyni na dvě části. Něžně spočinulo na zátiší, které tvořila Kiki u kuchyňského stolu, nehybná, začtená. Přímo před sebou měla tmavočervenou portugalskou kameninovou mísu plnou jablek. V tuto hodinu se světlo rozlévalo ještě dál, za stůl a pak chodbou do menšího ze dvou obývacích pokojů. Knihovna nacpaná Belseyovic nejstaršími brožovanými romány tam dělala společnost semišovému sedacímu pytlí a gauči, na němž se v kaluži slunečního světla vyhříval jezevčík Murdoch.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„To myslíš vážně?“ zeptala se Kiki, ale odpovědi se nedočkala. Levi oplachoval jahody, krájel je a házel do dvou misek s vločkami. Howardovým úkolem bylo sbírat rozježené stopky a shrnovat je do odpadkového koše. Právě když tuto operaci dokončili, Kiki papíry obrátila popsanou stranou dolů, odtrhla si ruce od spánků a tiše se zasmála.

„Co je tu k smíchu?“ zeptal se Howard, přešel ke stolu a opřel se o něj lokty. V reakci na to se rysy Kikiina obličeje složily do neproniknutelné černi. Právě tenhle tajuplný výraz sfingy někdy vedl jejich americké přátele k domněnce, že je Kiki exotičtějšího původu, než byla pravda. Ve skutečnosti pocházela z prostého floridského venkovského rodu.

„Miláčku – zkus být míň nejasný,“ doporučila mu. Sáhla po jablku a začala je jedním z menších nožů s průsvitnou rukojetí krájet na nepravidelné dílky. Pomalu, jeden po druhém, je snědla.

Howard si oběma rukama odhrnul vlasy z obličeje.

„Promiň – já jen – zasmála ses, a tak mě napadlo, že je tu třeba něco k smíchu.“

„Cos čekal, že na to řeknu?“ povzdechla si Kiki. Odložila nůž a natáhla se po Levim, který se svou miskou právě procházel kolem. Popadla robustního patnáctiletého syna za pásek džínů, bez námahy si ho přitáhla blíž a přiměla ho, aby se o dobrých patnáct centimetrů přikrčil a ona zezadu mohla zastrčit lísteček basketbalového trička, který mu vykukoval vzadu za krkem. Pak zahákla palce po stranách jeho trenýrek a chtěla provést další úpravu, ale to už se jí vykroutil.

„Nech toho, mami...“

„Levi, broučku, povytáhni si je trochu, prosím... Máš je tak nízko, že ti z nich leze prdel.“

„Takže to není k smíchu,“ uzavřel Howard. Nijak ho netěšilo se v tom hrabat. Ale byl odhodlaný pokračovat v této linii výsledku, přestože takhle původně vůbec začínat nechtěl a bezpečně věděl, že tím směřuje k vytvoření situace, která vůbec ničemu nepomůže.

„Proboha, Howarde,“ řekla Kiki a obrátila se k němu. „Nemohlo by to čtvrt hodiny počkat? Až budou děti –“ Když uslyšela cvaknout a pak znovu cvaknout zámek na hlavních dveřích, maličko se na židli nadzvedla. „Zoor, broučku, skoč tam, prosím tě, dneska mě to koleno hrozně bere. Nemůže se dostat dovnitř, běž jí pomoci –“

Zora, která měla zrovna plnou pusku arabského chleba se sýrovou náplní, ukázala na televizi.

„Zoro – běž tam hned, to je ta nová ženská, Monique – nevím proč, ale s jejím klíčem něco je – mám dojem, že jsem tě žádala, abys jí nechala udělat nový – nemůžu tu vysedávat celý den a čekat na ni – Zoor, hejbní sakra prdelí –“

„To už jde dneska ráno druhá prdel,“ poznamenal Howard. „Milé. Velmi civilizované.“

Zora sklouzla ze stoličky a odloudala se chodbou k hlavním dveřím. Kiki se na Howarda ještě jednou podívala a on tomu zkoumavému, pronikavému pohledu čelil výrazem ztělesněné nevinnosti. Sáhla po e-mailu od svého vzdáleného syna, zvedla brýle, které jí visely na řetízku na impozantní hrudi, a posadila si je zpátky na špičku nosu.

„Tohle člověk musí Jeromovi nechat,“ zamumlala při čtení. „Ten kluk není žádný hlupák... Když chce upoutat tvoji pozornost, rozhodně ví, jak na to,“ řekla, znenadání zvedla pohled k Howardovi a začala odsekávat slabiky, jako když bankovní úřednice počítá bankovky. „Dcera Montyho Kippse. Bum, prásk. Najednou tě to zajímá.“

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Howard se zamračil. „Tohle je tvůj příspěvek do diskuse?“

„Howarde, na sporáku je vejce, nevím, kdo ho dal vařit, ale voda se už vypařila – ošklivě to páchne. Vypni to, prosím.“

„Tohle je tvůj příspěvek do diskuse?“ Howard sledoval, jak si jeho manželka klidně nalévá třetí sklenici rajčatové šťávy. Zvedla ji k ústům, ale pak se zarazila a znovu promluvila.

„Prosím tě, Howie. Je mu dvacet. Touží po tátově pozornosti – a umí si ji zajistit. Už to, že šel dělat stážistu zrovna ke Kippsovi – mohl si vybrat milion jiných stáží. A teď se chce oženit s mladou Kippsovou? Na tohle nepotřebuješ Freuda. Vztít to vážně by bylo podle mě to nejhorší, co bychom mohli udělat.“

„Kippsovi?“ zapojila se hlasitě do debaty Zora, když se chodbou vracela zpátky. „Co se děje – Jerome se k nim nastěhoval? To je naprosto šílený... jako: Jerome – Monty Kipps,“ prohlásila, nalevo i napravo od sebe vytvarovala dlaněmi imaginární postavu a pak to ještě jednou zopakovala.

„Jerome... Monty Kipps. Žijou spolu.“ Dramaticky se otřásla odporem.

Kiki do sebe hodila zbytek džusu a zprudka odložila sklenici na stůl. „O Montym Kippsovi už ani slovo – a myslím to vážně. Dneska ráno už to jméno nechci slyšet. Přisahám Bohu.“ Podívala se na hodinky.

„Kdy ti začíná první hodina? Proč jsi vůbec tady, Zoor? Víš to? Proč – jsi – tady? Ach, dobré ráno, Monique,“ dodala úplně jiným, formálním hlasem, zbaveným veškeré floridské zpěvavosti. Monique za sebou zavřela hlavní dveře a blížila se k nim.

Kiki jí věnovala uštváný úsměv. „Dneska je tu bláznec – všichni spěchají, jdou pozdě. Jak se máte, Monique – jde to?“ Nová uklízečka Monique byla podsaditá Haitanka přibližně Kikiina věku, ještě tmavší než Kiki. Dneska přišla k Belseyovým teprve podruhé. Na sobě měla námořnickou bundu s vyhrnutým kožešinovým límcem a ve tváři napůl provinilý a napůl polekaný výraz, jako by se předem omlouvala za všechno, co by se mohlo pokazit. Tohle všechno pro Kiki ještě zhoršovalo a komplikovalo to, co Monique nosila na hlavě: laciný oranžový syntetický příčesek, který potřeboval vyměnit. Zdálo se, že dneska ho má na lebce posunutý ještě dál dozadu než obvykle, uchycený tenkými vlákny k jejím vlastním řídkým vlasům.

„Začít já tady?“ zeptala se Monique plaše. Jednu ruku měla zvednutou k dopnutému zipu bundy, ale nerozepnula ho.

„Vlastně, Monique, nemohla byste začít v pracovně? V mojí pracovně?“ dodala Kiki rychle, aby přehlušila to, co právě začal říkat Howard. „Vyhovuje vám to? Prosím, nevyhazujte žádné papíry – jen je dejte na jednu hromadu, jestli můžete.“

Monique zůstala stát na místě a zip žmoulala v ruce. Kiki zamrzla v tom podivném okamžiku, nervózní z toho, co si tahle černoška asi myslí o jiné černošce, která jí platí, aby u ní uklízela.

„Zora vám ukáže, kde to je – Zoro, odveď tam Monique, prosím, hod' sebou, no tak, ukaž jí, kde to je.“ Zora se rozběhla nahoru; schody brala po třech a Monique se vlekla za ní. Howard vyšel ze zákulisí do svého manželství.

„Jestli k tomu dojde,“ prohlásil vyrovnaně mezi doušky kávy, „Monty Kipps bude příbuzný. Náš. Ne příbuzný někoho jiného. Náš.“

„Howarde,“ řekla Kiki stejně ovládaným tónem, „prosím tě, nepřehrávej. Nejsme na jevišti. Právě

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

jsem řekla, že se o tom teď nechci bavit. A vím, že jsi mě slyšel.“

Howard se maličko uklonil.

„Levi potřebuje peníze na taxíka. Jestli si chceš s něčím dělat starosti, dělej si starosti s tímhle.

Nedělej si starosti s Kippsovy.“

„Kippsovi?“ houkl Levi z nějakého místa mimo dohled. „Vo jaký Kippsovy de? Co sou zač?“

Ten falešný brooklynský přízvuk nepatřil ani Howardovi, ani Kiki a do Leviho úst pronikl teprve před třemi lety, když mu bylo dvanáct. Jerome a Zora se narodili v Anglii, Levi v Americe. Všechny jejich různorodé americké přízvuky připadaly Howardovi svým způsobem umělé – nezdálo se mu pravděpodobné, že by něco takového mohlo přirozeně vzniknout v domě jeho manželky. Žádný však nebyl tak nevysvětlitelný jako ten Leviho. Brooklyn? Belseyovi bydleli dvě stě mil na sever od Brooklynu. Howard měl dneska ráno co dělat, aby to nekomentoval (manželka ho důrazně varovala, aby to nekomentoval), ale teď se Levi vynořil z chodby, a než uhryzl vršek vdolku, který držel v ruce, odzbrojil otce křivozubým úsměvem.

„Levi,“ řekla Kiki, „broučku, opravdu mě to zajímá – víš, kdo jsem já? Vnímáš aspoň něco z toho, co se tady děje? Vzpomínáš si na Jeroma? Svěho bratra? Jerome není doma... Jerome je za Velkou louží v místě, co se jmenuje Anglie...“

Levi držel v rukou tenisky. Potřásl s nimi ve směru matčina sarkasmu a zamračeně se posadil, aby si je obul.

„No? A co? Vim snad něco vo Kippsovejch? Nevim nic vo žádnéjch Kippsovejch.“

„Jerome – běž do školy.“

„A najednou sem taky Jerome?“

„Levi – běž do školy.“

„Teda proč musíš bejt hned taková – sem se jen zeptal, ne, a ty seš hned tak...“ V tomto místě Levi předvedl významově nejasnou pantomimu, jež ani zdaleka neosvětlila slovo, které hledal.

„Monty Kipps. Ten člověk, u kterého tvůj bratr v Anglii pracuje,“ ustoupila Kiki unaveně. Howarda zaujalo, jak Levi toho ústupku dosáhl – odrazil Kikiinu šířavou ironii jejím pravým opakem.

„Vidíš?“ řekl Levi, jako by pouze skrze jeho úsilí byla nastolena všeobecná vláda slušnosti a rozumu.

„Bylo to tak těžký?“

„Takže tohle je dopis od Kippse?“ zeptala se Zora, která právě přidusala po schodech zpátky dolů a vynořila se za matčiným ramenem. V této pozici, dcera skloněná nad matkou, Howardovi připomínaly dvě z Picassových buclatých nosiček vody. „Tati, prosím. Tentokrát mi musíš dovolit, abych ti pomohla s odpovědí – my ho rozdrtíme. Kam to napsal? Do Republiky?“

„Ne. Ne, s tím to nemá nic společného – vlastně je to zpráva od Jeroma. Bude se ženit,“ řekl Howard, odvrátil se a župan se mu přitom rozevřel. Odloudal se ke skleněným dveřím vedoucím do zahrady. „S Kippsovou dcerou. A to je zjevně legrační. Tvoji matce to připadá k popukání.“

„Ne, miláčku,“ ohradila se Kiki. „Myslím, že jsme se právě shodli na tom, že mi to nepřípadá k popukání – podle mě nevíme, co se tam doopravdy stalo – tohle je sedmiřádkový e-mail. Nemáme tušení, co to znamená, a já se nehodlám nechat vytočit něčím, co –“

„To myslí vážně?“ skočila jí Zora do řeči. Vytrhla papír matce z ruky a přidržela si ho velmi blízko u

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

svých krátkozrakých očí. „To si dělá prdel, ne?“

Howard si opřel čelo o tlustou skleněnou tabulku a nechal si obočí smáčet sraženou vlhkostí. Venku se na zem pořád snášel sníh typický pro Východní pobřeží, který demokraticky dělal ze zahradních křesílek to samé co ze zahradních stolků, rostlin, poštovních schránek a laťkových plotů. Howard zamlžil okno dechem a pak je otřel rukávem.

„Zoro, já fakt potřebuju vyrazit na tu hodinu, ano? A skutečně bys neměla v mém domě používat takové výrazy – Hup! Hap! Hop! Ne!“ dodala Kiki a každou z těch slabik přehlušila některé slovo, které se Zora pokoušela říct. „Domluveno? Odvez Leviho na stanoviště taxíků. Já ho dneska vzít nemůžu – zkus se zeptat Howarda, jestli ho nesveze, ale nevypadá to moc pravděpodobně. Já zavolám Jeromovi.“

„Nepotřebuju nikam vozit,“ utrousil Levi, Howard se na něj konečně pořádně podíval a všiml si toho, co na něm bylo nové: ženská silonová punčocha, tenká a černá, kterou měl nasazenou na hlavě. Vzadu byla zavázaná na uzel a na temeni se mu zřejmě nedopatřením dělala maličká špička, jako bradavka.

„Nemůžeš mu zavolat,“ pronesl Howard klidně. Takticky se odsunul z dohledu rodiny, na levou stranu ohromné ledničky. „Je bez kreditu, nemůže přijímat hovory.“

„Co prosím?“ zeptala se Kiki. „Co to povídáš? Neslyším tě.“

Najednou stála přímo za ním. „Kde je telefonní číslo ke Kippsovým?“ zeptala se, ačkoli odpověď na tuto otázku znali oba.

Howard neodpověděl.

„Ale jistě, no jistě,“ řekla Kiki, „je v diáři, v tom diáři, který zůstal v Michiganu, během té slavné konference, kdy jsi měl v hlavě důležitější věci než svou manželku a rodinu.“

„Mohli bychom to prosím právě teď neprobírat?“ zeptal se Howard. Když jste vinni, jediné, o co můžete žádat, je odložení rozsudku.

„Jak chceš, Howarde. Jak chceš – každopádně to budu zase muset vyřídit já, zase se budu muset vypořádat s následky tvých činů, jako obvykle, takže –“

Howard přirazil dveře ledničky.

„Howarde, prosím, tohle nedělej. Dvířka se zkríví a... všechno se rozmrazí, tlač do nich normálně, normálně, dokud – fajn: je to nepříjemnost. Teda pokud k tomu opravdu došlo, což nevíme. Musíme věci prostě brát, jak přijdou, dokud se nedozvíme, co se sakra děje. Takže co kdybychom to teď nechali být a... já nevím..., promluvili si o tom až... No, nejspíš až Jerome přijede a bude o čem mluvit, ano? Ano?“

„Přestaňte se hádat,“ postěžoval si Levi z druhé strany kuchyně a pak to zvýšeným hlasem zopakoval.

„My se nehádáme, broučku,“ odpověděla Kiki a předklonila se. Svěsila hlavu a uvolnila vlasy ze šátku v barvě ohně. Nosila je zapletené do dvou tlustých copů, které jí sahaly až na zadek, jako roztočené beraní rohy. Aniž vzhledla, srovnala oba cípy látky, zase hodila hlavou dozadu, šátek si kolem ní dvakrát ovinula a zavázala ho úplně stejně jako předtím, pouze pevněji. Všechno na ní se maličko zvedlo a vypjalo a s tímto novým obličejem, z něž číselná autorita, se opřela o stůl a obrátila se k dětem.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

„Fajn, představení skončilo. Zoor, v květináči vedle kaktusu zbylo možná pár dolarů. Dej je Levimu na taxi. Jestli ne, tak mu půjč ze svého, já ti to pak vrátím. Tenhle měsíc jsem nějak nevyšla. Fajn. Běžte a uče se. Cokoli. Naprosto cokoli.“

Za pár minut, jakmile za dětmi klaply dveře, se Kiki obrátila k manželovi s tváří jako dizertační práce, v níž jen Howard dokázal přečíst každou poznámku pod čarou a křížový odkaz. Jen tak z hecu se usmál. Na oplátku neobdržel vůbec nic. Přestal se usmívat. Jestli se měla strhnout hádka, nikdo by nemohl být tak hloupý, aby si vsadil na jeho vítězství. Kiki – kterou si Howard kdysi, před osmadvaceti lety, přehodil přes rameno jako lehounký stočený koberec, aby ji rozložil a pak se na ni položil úplně poprvé v jejich prvním společném domě – nyní vážila dobrých sto deset kilo a vypadala o dvacet let mladší než on. Její pleť měla tu proslulou etnickou výhodu, že se na ní nedělalo moc vrásek, ale v Kikiině případě ji váhový přírůstek napjal a vyhladil ještě působivěji. Ve dvaapadesáti měla stále dívčí obličej. Obličej krásné, ale drsné dívky.

Ted' přešla místnost a strčila do Howarda tak prudce, že ho to katapultovalo do houpacího křesla opodál. Vrátila se ke stolu a začala zuřivě balit věci, které si nepotřebovala vzít do práce. Promluvila, aniž se na něj podívala. „Víš, co je zvláštní? Že někdo může být v něčem profesor, ale pokud jde o všechno ostatní, je tak třeskutě pitomý. Podívej se do kterékoli příručky o rodičovství, Howie. Dočteš se tam, že jestli budeš postupovat takhle, stane se přesný, ale přesný opak toho, co si přeješ, aby se stalo. Přesný opak.“

„Ale přesný opak toho, co chci,“ zamyslel se Howard a zhoupal se v křesle, „se přece sakra stane vždycky.“

Kiki přestala s tím, co dělala. „Správně. Nikdy nedostaneš to, co chceš. Tvůj život je jedna velká orgie deprivace.“

To byla nárazka na nedávné problémy. Byla to nabídka rozrazit v paláci jejich manželství dokořán dveře vedoucí do předpokoje soužení. Nabídka byla odmítnuta. Kiki místo toho zahájila důvěrně známou sérii pohybů, jejichž pomocí se jí záhadně dařilo umístit malý batůžek přímo doprostřed svých obrovských zad.

Howard vstal a upravil si župan, aby nepohoršoval. „Máme aspoň jejich adresu?“ zeptal se. „Domácí adresu?“

„Ráda bych pochopila, co si myslíš, že jsme ti provedli. My, tvoje rodina. Co jsme ti udělali? Připravili jsme tě o něco?“

Howard si povzdechl a odvrátil se. „V úterý mám stejně přednášku v Cambridgi – klidně můžu odletět do Londýna o den dřív, už jen proto, abych –“

Kiki pleskla dlaní do stolu. „Prokristapána, nepíše se rok 1910 – Jerome se může oženit, s kým bude chtít. Nebo si snad necháme natisknout navštívenky a požádáme ho, aby se stýkal jen s dcerami těch akademiků, které ty náhodou –“

„Nemohla by se ta adresa nacházet v tom zeleném koženém adresáři?“

Kiki zamrkala, aby potlačila hrozící slzy. „Nevím, kde by se ta adresa mohla nacházet,“ zapitvořila se po tom britském výrazu. „Najdi si ji sám. Možná je zahrabaná pod hromadou krámů v tom tvém

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zatraceným doupěti.“

„Převelice ti děkuju,“ řekl Howard a začal po schodech ustupovat do své pracovny.

(Zadie Smith – O kráse)

SMITH, Zadie. *O kráse*. 1. vyd. v českém jazyce. Praha: BB/art, 2006, 444 s. ISBN 80-734-1927-0.